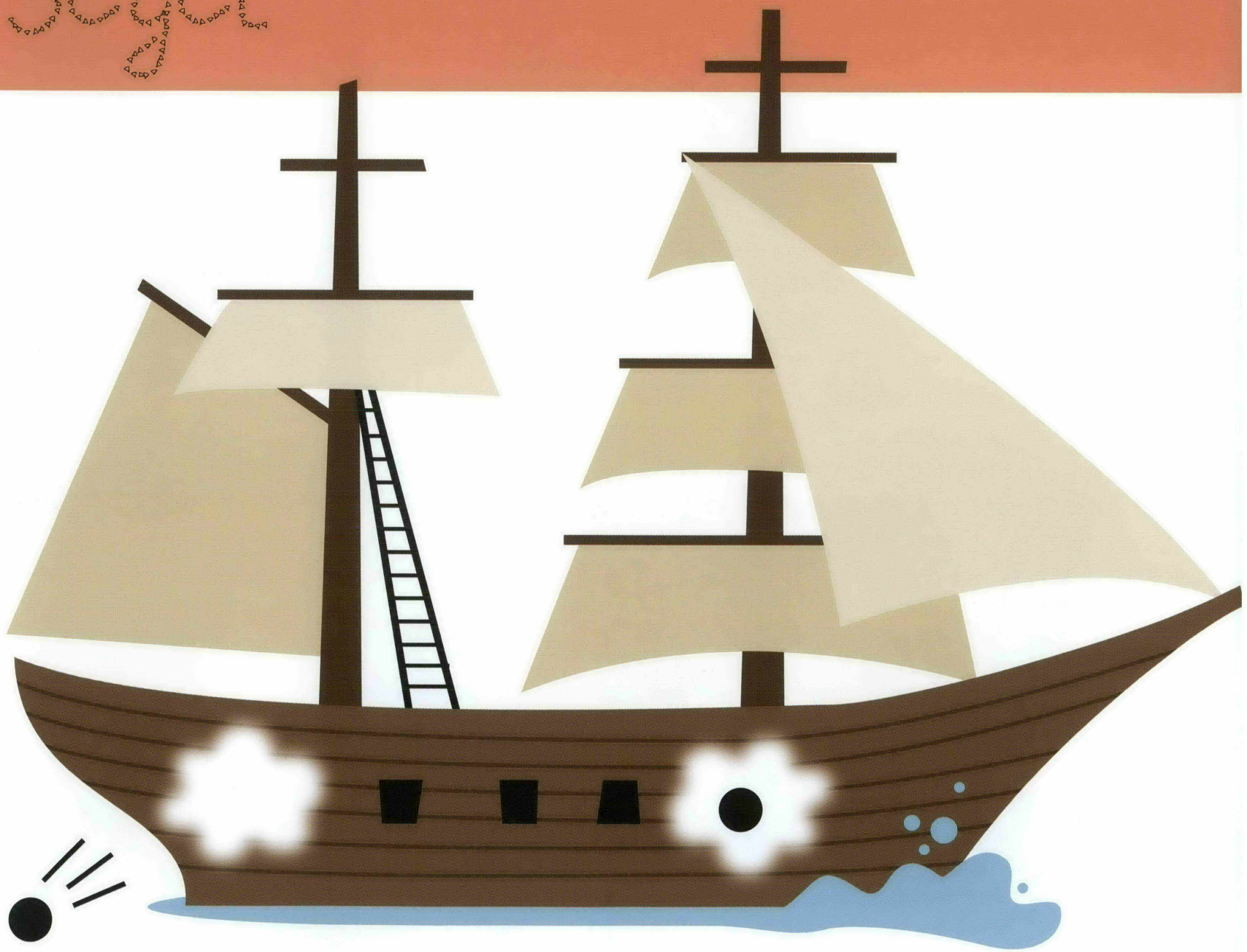
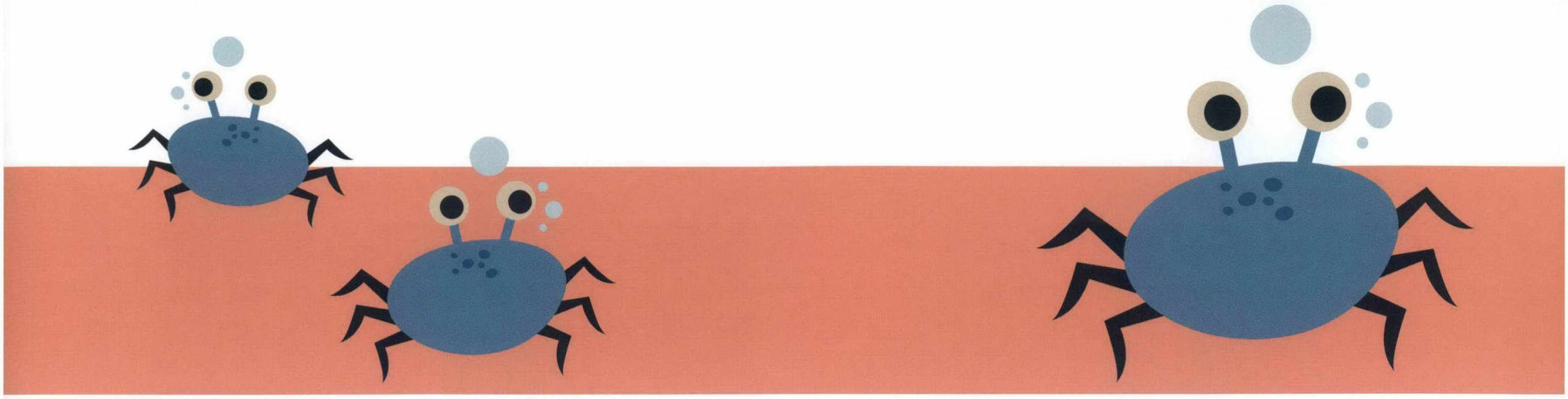
Teknik runt hela jorden

Långt innan motorn uppfunnits kunde man åka på vattnet med hjälp av stora segel. Det finns målningar på segelfartyg från områden runt **Egypten** som är **7000** år gamla. Segelbåtarna användes till exempel för att forsla varor och människor på den stora floden **Nilen**. Och tack vare uppfinningen segel, som man inte vet riktigt vem det var som uppfann, så kunde människan börja resa längre sträckor runt jorden för att utforska, flytta och handla.

Segelfarten har öppnat upp en hel ny värld för oss - och förändrat den. Tänk bara på hur **Christofer Columbus** "upptäckte" **Amerika** och vad som hände med dom stackars **indianerna** som redan bodde där. **Medelhavsområdet** utvecklades särskilt fort tack vare segelfarten, och det var också där som till exempel de romerska imperiet växte sig starkt.

Under flera tusen år har det utvecklats massor av olika slags segelbåtar. Allt från vindsurfingbrädor till stora krigsskepp med kanoner. När ångmaskinen och explosionsmotorn uppfanns och spreds på **1800**- och **1900**-talen så behövdes inte segeltekniken längre. De flesta som använder segel idag gör det för att slippa bränna olja eller för att de tycker om det.

Hur hittade man fram?

Under de första sjöfärderna seglade man förmodligen på vatten som man kände till, men åren gick och sjömännen blev modigare och modigare. I början seglade man, eller navigerade, efter stjärnorna eller solen och då hamnade man inte alltid rätt. Hur rörde sig vågorna? Doftade det salt eller tång? Fanns det fåglar i närheten? Efter många års skola ute på havet blev sjömännen duktiga på att navigera och hitta fram. När kompassen kom på 800-talet använde man järnmalm magnetit som var magnetisk. Till en början hajade man inte riktigt hur kompassen fungerade. Det fanns till och med kaptener som förbjöd sin besättning att äta lök för att man trodde att det påverkade kompassen. Idag har de flesta båtar inbyggd GPS som håller reda på vart man är på väg.

KOMPASSEN

Kompassen uppfanns i **Kina** och började användas på haven för ungefär **1000** år sedan. På en kompass pekar den röda nålen alltid mot norr.